

10.11.2022

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

ASIA **LPY:n kirjallinen lausunto eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rajat ylittävästä terveydenhuollosta annetun
lain muuttamisesta, HE 138/2022 vp**

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt Lääkäripalveluyritykset ry:n (LPY) kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rajat ylittävästä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta.

Esityksen mukaan henkilölle toisessa EU-valtiossa annetusta terveydenhuollon palvelusta aiheutuneet kustannukset korvattaisiin enintään siihen määrään saakka, joka vastaisi henkilön hyvinvointialueella, Helsingin kaupungissa tai HUS-yhtymässä samasta tai vastaavasta hoidosta aiheutuneita kustannuksia. Henkilön maksettavaksi jäisi samasta tai vastaavasta hoidosta potilaalta Suomessa perittävä asiakasmaksu.

Esitys liittyy valtion vuoden 2023 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023.

LPY kiittää tilaisuudesta tulla kuulluksi ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Esitys parantaa osaltaan hoidon saatavuutta

LPY kannattaa lakiesitystä, jonka mukaisesti rajat ylittävän terveydenhuollon korvausmalli muutetaan vastaamaan EU:n potilasdirektiivin (2011/24/EU) tarkoitusta ja tavoitteita. Esitetty korvausmalli vastaa myös sote-uudistuksen mukaista uutta kansallista sote-palveluiden järjestämistä koskevaa lainsäädäntöä.

EU:n potilasdirektiivin oikea implementointi kansalliseen lainsäädäntöön parantaa osaltaan kansalaisten hoitopääsyä. Jatkossa suomalaisilla on mahdollisuus hakeutua hoitoon direktiivin ratifioineisiin maihin ja hoidosta aiheutuneet kustannukset korvataan samoin perustein kuin kotimaassa julkisella sektorilla annetusta vastaavasta hoidosta. Tällöin hoitoon hakeutuneen maksettavaksi jäisi pääsääntöisesti samasta tai vastaavasta hoidosta Suomessa perittävä asiakasmaksu.

Korvaukset kansallisesti yhteneväisiksi

Hallituksen esityksen mukaan korvaus ulkomailla annetusta hoidosta maksetaan potilaalle tämän oman terveyspalveluiden järjestäjän eli hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin tai HUS-yhtymän oman palvelutuotannon kustannusten mukaisesti. LPY:n mielestä esitys ei tältä osin ole tarkoituksenmukainen. Esitetty korvaustason määrittely aiheuttaa turhaa byrokratiaa ja lisää kansalaisten eriarvoisuutta.

Esitetyn korvausmallin mukaan potilas maksaa koko käynnin kustannukset ensin itse. Hän voi jälkikäteen hakea korvausta Kelalta. Jos hoito on maksanut enemmän kuin Suomessa julkisella

10.11.2022

sektorilla annettu hoito, erotus jää potilaan itsensä maksettavaksi. Potilaan oikeusturvan kannalta on tärkeää, että hän tietää korvauksen suuruuden jo ennen ulkomaille hoitoon hakeutumista.

LPY esittää, että ulkomailla annetusta hoidosta aiheutuneiden kustannusten korvaukset määritellään kansallisella tasolla. Ei ole tarkoituksenmukaista, että jokainen hyvinvointialue määrittelee oman korvaustasonsa. Tällöin potilaan jälkikäteen saama korvaus määräytyisi sen mukaan, millä hyvinvointialueella hän asuu. Kansalaiset eivät olisi keskenään tasavertaisessa asemassa. Kansalliset korvaustaksat ovat perusteltuja myös siksi, että sote-uudistuksen myötä valtio rahoittaa hyvinvointialueiden toiminnan.

Esitämme, että valtio yhdessä hyvinvointialueiden kanssa määrittelee ja ylläpitää rajat ylittävän terveydenhuollon kustannusten korvaamisen kannalta tarvittavia kustannus- ja asiakasmaksutietoja. Niiden on oltava riittävän yksityiskohtaisia. Tietojen on myös oltava julkisesti saatavilla esimerkiksi Kelan ja hyvinvointialueiden verkkosivuilla.

Palveluvalikoima määriteltävä tarkemmin

Esityksen mukaan ulkomailta haetuista hoidoista korvataan vain sellaiset, joita annetaan Suomessa julkisin varoin. Jotta ei jäisi epäselvyyttä siitä, mitä ulkomailta haettuja hoitoja tämän ns. rajalain mukaan korvataan, on Suomen julkisen sektorin terveystalouden valikoima määriteltävä nykyistä tarkemmin.

Tiivistelmä LPY:n lausunnosta

LPY kannattaa lakiesitystä, jonka mukaisesti rajat ylittävän terveydenhuollon korvausmalli muutetaan vastaamaan EU:n potilasdirektiivin tarkoitusta ja tavoitteita.

Esitämme ulkomailla annetuista hoidoista aiheutuneiden kustannusten korvausten määrittelyä kansallisella tasolla. Tällöin kansalaiset olisivat keskenään tasavertaisessa asemassa. Myös potilaan oikeusturvan kannalta on tärkeää, että hän tietää korvauksen suuruuden jo ennen ulkomaille hoitoon hakeutumista.

Jotta ei jäisi epäselvyyttä siitä, mitä ulkomailta haettuja hoitoja tämän ns. rajalain mukaan korvataan, on Suomen julkisen sektorin terveystalouden valikoima määriteltävä nykyistä tarkemmin.

LPY pitää välttämättömänä, että hoitoonpääsyä parannetaan myös kotimaassa.

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja
puh. 040 518 5799, ismo.partanen@lpy.fi